

Mimar Sinan'ın Hayatı

Le Corbusier'in, "*Tarih boyunca mekânı tam olarak anlayan iki mimardan biri*" diyerek onore ettiği **Mimar Sinan**, Osmanlı mimarlık tarihi açısından önemli bir yere sahip. Onun ünü yalnızca Osmanlı tarihi ile sınırlı kalmıyor, dünyaya da yayılıyor. Her mimarın ismini bildiği, İstanbul'un ve Osmanlı coğrafyasının çehresini süsleyen yüzlerce esere imzasını atan Mimar Sinan'ın, Kayseri'nin Ağırnas Köyü'nde doğduğu biliniyor.

Ne zaman doğduğu kesin olarak bilinmeyen Mimar Sinan'ın doğumu 1491'den öncesine tarihleniyor. Etnik olarak çeşitli ırklara mensup olduğu dile getiriliyor olsa da ona ait bir kitabede isminin "**Sinaneddin Yusuf - Abdülmennan oğlu Sinan**" olarak geçiyor olması onun bir dönme değil, devşirme olduğunu gösteriyor. Osmanlı'da devşirme olan kişilerin baba adı için genellikle "Abdullah", "Abdülmennan", "Abdurrahman" gibi isimler kullanılıyor. Buradan da bu mimari dehanın dini kimliğinin farklı olduğu, kendisinin Ortodoks bir Türk olabileceği sonucuna varılabiliyor. Yazdığı bir şiirde devşirme olduğunu "*Anın devşirmesiyem ben kemîne / Aceb lutf eylemiştir bu hazîne.*" diyerek belirten Koca Sinan'ın, Yavuz Sultan Selim döneminde erken yaşta devşirme olarak İstanbul'a geldiği biliniyor. Sultanahmet Meydanı'nın yakınlarındaki bir okulda yetişen Sinaneddin Yusuf, Yavuz Sultan Selim'in ordusunda Mısır Seferi'ne katılıyor. Sultan Selim'in ölümüyle birlikte başlayan Kanuni Sultan Süleyman döneminde de orduda görev yapmaya devam ediyor ve Kanuni ile birlikte Belgrad, Rodos Seferi'ne, Mohaç Meydan Savaşı'na katılıyor ve çeşitli görevlerde bulunuyor. Bu savaşlarda dikkatleri üzerine çekmeyi başaran Sinan, özellikle Boğdan Seferi sırasında ordunun karşıya geçmesi için yapmış olduğu köprü ile birlikte iyice tanınıyor ve 1537 yılında **mimarbaşı** olarak tayin ediliyor. Vefatına kadar bu görevde "**reis-i mimaran**" olarak kalmaya devam ediyor. 48 yaşında bu göreve getirilen mimari deha, eserlerinde imza olarak "**el-fakîr Sinan sermî'mârân-ı hâssa**"yı kullanıyor. 100 yaşına geldiği zaman hac vazifesini yerine getiren Koca Sinan, 1588 yılında vefat ediyor. 3 padişah döneminde **baş mimar** olarak görev yapan ve Osmanlı mimarlık tarihine damgasını vuran Mimar Sinan'ın türbesi Süleymaniye'de bulunuyor. Onun hayatıyla ilgili detaylı bilgilere Saî Mustafa Çelebi'nin yazmış olduğu "**Tezkiretü'l-bünyân**" isimli eserinden ulaşılabiliyor. Mimar Sinan, yaklaşık 500 yıl önce vefat etmiş olmasına rağmen yapmış olduğu yüzlerce eser ile yaşamaya devam ediyor.

Mimar Sinan'ın Türk ve Dünya Mimarisine Katkıları

Yavuz Sultan Selim döneminde İstanbul'a gelen Sinaneddin Yusuf, Roma dönemi mimarisi ile tanışıyor. Askerlik yapmaya başladığı zamanlarda Arap ve Acem coğrafyasına gidiyor. Katıldığı savaşların vesilesi ile Selçuklu, Safevi, Antik Mısır dönemi yapılarını tanıyor, Kanuni ile birlikte de batıya gidiyor. Askerlik dönemlerinde gitmiş olduğu bu coğrafyalar, mimarlık kariyeri için çok yararlı oluyor. Onun en önemli özelliği, görmüş olduğu yerlerdeki eserlerin replikalarını tatbik etmemesi ve kendi zihinsel dünyasıyla bunları birleştirerek fikirsel olgunluğa erişmesi, yeni bir tarz ve üslup ortaya koyması oluyor. Bilgi ve birikimini arttıran Sinan, mimariye yenilikler getiriyor. Günümüz mimarlık teknolojisini 500 yıl öncesinden kullanmaya başlayan Mimar Sinan, Türk ve Dünya mimarisinde “**Sinan Çağı**”nın doğmasına vesile oluyor.

Mimariye yeni çözümler getiren Mimar Sinan, teknik bilgilerin yanında mekân unsurunu da mimariye ekliyor ve kompozisyon oluşturuyor. Eserini yapmadan önce mekân seçimine önem veren usta mimar, deprem için önlem olarak temelin sağlam olmasına önem veriyor. Dayanıklılığı arttırmak için küfeki taşı, akustiğin iyi olabilmesi için de gelen taşı kullanıyor ve bunun için aynı zamanda içi boş küpler de koyduruyor. Eserlerinde genellikle taş ve tuğla kullanmayı tercih ediyor. Eserlerinin sağlam olmasına önem veriyor ve bunun için bilinen matematiksel formüllerden ayrı olarak 13 bilinmeyenli denklem kullanıyor. Mühendislik, mimarlık, şehir planlamacısı gibi farklı alanlarda kendini geliştiriyor ve şehrin silüetine eşsiz eserler bırakıyor. Bununla da yetinmiyor, ardından gelip bu ekolü devam ettirecek talebeler yetiştiriyor ve bir **Sinan Okulu** oluşturuyor. Bu şekilde Sinan etkisi asırlarca devam etmiş oluyor. Yalnızca Osmanlı'da değil dünya çapında da etkiler uyandırıyor ve büyük usta taklit ediliyor. Mesela deprem ülkesi olan Japonya, uzmanlar göndererek Mimar Sinan'ın eserlerini inceliyor ve depreme karşı onun yöntemlerini örnek alıyor.

Birçok ilimden faydalanan ve kendine has hesaplamalar yapan Mimar Sinan günümüzde bile hayranlık uyandırmaya devam ediyor. 1976 yılında keşfedilen bir kratere onun adı veriliyor ve günümüzde onun adını taşıyan bir Güzel Sanatlar Üniversitesi bulunuyor. Birçok şair ve yazar yazılarında onu ve eserlerini övüyor, adına kitaplar yazılıyor.

Mimar Sinan'ın Eserleri

Mimar Sinan'ın kariyeri kendi tabiriyle üç aşamada tanımlanıyor. **Mimar Sinan'ın cıraklık eseri Şehzade Camii** olarak karşımıza çıkıyor. Bu eser Kanuni Sultan Süleyman zamanında Kanuni'nin ölen oğlu Şehzade Mehmet için yapılıyor. **Mimar Sinan kalfalık eseri Süleymaniye Camii**'dir. Bu cami Kanuni Sultan Süleyman için inşa ediliyor. Son olarak **Mimar Sinan ustalık eseri** ise, **Selimiye Camii**'dir, bu cami de 2. Selim adına Edirne'de inşa ediliyor. Selimiye Camii'ni inşa ederken 83 yaşında olan Mimar Sinan "Koca" olarak anılmaya başlanıyor. Bu üç eserin yanı sıra 93 cami, 52 mescit, 56 medrese, 7 darül-kurra, 20 türbe, 17 imarethane, 3 hastane, 5 su yolu, 8 köprü, 20 kervansaray, 36 saray, 8 mahzen ve 48 de hamam olmak üzere 300'den fazla eser bırakıyor. Ömrünü çok verimli geçiren **Koca Sinan** Türk- İslam âlemine, hayranlık uyandıracak ve çeşitli coğrafyalarda Osmanlı mührünü görebileceğimiz sayısız eserin altına imzasını atıyor.

Bu muhteşem eserlere imzasını atan Mimar Sinan'ı yaşam alanlarınızda yaşatmak isterseniz, [Anadolia Mağazacılık](#) olarak özenle tasarlayıp ürettiğimiz [Mimar Sinan Mermerit Heykel](#)'e ve [Mimar Sinan Kitap Desteği](#) 'ne göz atmanızı öneririz.